



ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ЕЛЕКТРОТЕХНІКА

Літерні позначення основних величин

ДСТУ 3120—95

БЗ № 1—5 4/676

ДЕРЖСТАНДАРТ УКРАЇНИ
Київ

**ЗМІНИ,
ВНЕСЕНІ В ДЕРЖАВНІ СТАНДАРТИ УКРАЇНИ**

**01. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ. ТЕРМІНОЛОГІЯ.
СТАНДАРТИЗАЦІЯ. ДОКУМЕНТАЦІЯ**

01.080.10

(E00)

ЗМІНА № 1 ДСТУ 3120-95 Електротехніка. Літерні позначення основних величин.

Затверджено та надано чинності наказом Держстандарту України від 09 жовтня 1997 р. № 620

Чинна від 1997-10-01

Стор. 1. Посилання на IEC-27-2 **вилучити**.

Пункт 2.3 **вилучити**.

Додаток 2 **вилучити**.

(ІПС № 10-97)

ПОПРАВКИ, ВНЕСЕНІ В ДЕРЖАВНІ СТАНДАРТИ УКРАЇНИ
01. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЯ.
СТАНДАРТИЗАЦІЯ. ДОКУМЕНТАЦІЯ

01.080.10 (E00)

ДСТУ 3120—95: Електротехніка. Літерні позначення основних величин

Місце поправок	Надруковано	
1	2	
р. 2	Середнє арифметичне значення	\bar{X}, \bar{X} , \bar{x}, \bar{x}_a —
	Середнє абсолютне значення	$ \bar{X} , X_r$ * $ \bar{x} , x_r$ —
	Змінна складова	X_a, X — — —
	Повільнозмінна складова періодична та неперіодична	X_b, X_n — —
	Максимальне значення змінної складової	$X_{a,m}, \hat{X}_a$ + — " —
	Значення додатнього піка змінної складової	$X_{a,mm}, \hat{X}_a$ + — —
	Середнє абсолютне значення змінної складової	$X_{a,r}, \bar{X}_a $ — " —
	Миттєве значення	X_n n_x n_x
	Амплітуда	X_{nm}, X_n $n_{x,m}, n_x$ $n_{x,m}, \hat{n}_x$
стор 4	Комплексна величина	$\underline{X} = X \angle \varphi$ $X = X \angle \varphi$
стор.6	14. Енергія електромагнітної системи	ω —
стор 7	32 Коефіцієнт зв'язку	k α
стор.10	86. Проникність магнітна відносна	μ_r —

Місце попра- вки	Повинно бути			
1	3			
стор.2	Середнє арифметичне значення	\bar{X}, \bar{X}_a	\bar{x}, \bar{x}_a	—
	Середнє абсолютне значення	$ \bar{X} , \bar{X}_r$	$ \bar{x} , \bar{x}_r$	—
стор.3	Змінна складова	x_a, x_{\sim}	—	—
	Повільнозмінна складова періодична та неперіодична	x_b, x_n	—	—
	Максимальне значення змінної складової	$x_{a,m}, \hat{x}_a$	—	—
	Значення додатнього піка змінної складової	$x_{a,mm}, \hat{x}_a$	—	—
	Середнє абсолютне значення змінної складової	$X_{a,r}, \bar{x}_a $	—	—
	Миттєве значення	x_n	n_x	n_x
	Амплітуда	x_{nm}, \hat{x}_n	$n_{x_m}, n_{\hat{x}}$	$n_{x_m}, n_{\hat{x}}$
	стор.4	Комплексна величина	$\underline{X} = X \angle \varphi \quad \left \quad X = X \angle \varphi \right.$	
стор.6	14. Енергія електромагнітна питома	w	—	—
стор.7	32 Коефіцієнт зв'язку	k	κ	—
стор.10	86. Проникність магнітна відносна	μ_r	—	—

Місце поправки	Надруковано					
1	2					
стор. 14	10 Вихровий	F	--	вхр	-	$d_f, d_{вхр}$ -- коефіцієнт втрат на вихрові струми
стор. 16	36 Кінцевий, остаточний	f	fn	фн	-	
стор. 23	25 Сила тяжіння (вага)			g		P, W
стор. 33	g	Сила тяжіння (вага)			Табл (додаток 1), 25	

Повинно бути

3						
10 Вихровий	F	-	вхр	-	$d_f, d_{вхр}$ -- коефіцієнт втрат на вихрові струми	
36 Кінцевий, остаточний	f	fn	фн	-		
25 Сила тяжіння (вага)			G		P, W	
G	Сила тяжіння (вага)			Табл (додаток 1); 25		

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ



ЕЛЕКТРОТЕХНІКА

Літерні позначення
основних величин

ЭЛЕКТРОТЕХНИКА

Буквенные обозначения
основных величин

ELECTROTECHNICS

Letter symbols
for fundamental quantities

ДСТУ 3120—95

Чинний від 1996—07—01

Цей стандарт установлює літерні позначення основних електричних і магнітних величин у галузі електротехніки (далі — величин).

Літерні позначення, встановлені цим стандартом, обов'язкові для використання в усіх видах документації, науково-технічній, навчальній і довідковій літературі та в комп'ютерних системах.

Стандарт відповідає публікаціям ІЕС 27—1, ІЕС 27—2 та ГОСТ 1494—77.

У стандарті подано довідковий додаток Б, який містить таблицю величин, розташованих у алфавітному порядку їхніх літерних позначень.

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Для літерних позначень величин слід вживати літери латинської та грецької абеток за необхідності з нижніми і (чи) верхніми індексами.

1.2 Позначення величин латинськими літерами слід виконувати похилим шрифтом (курсивом), наприклад:

H — напруженість магнітного поля.

Видання офіційне

© Держстандарт України, 1996

Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований і розповсюджений як офіційне видання без дозволу Держстандарту України

1.3 Для зазначення векторного характеру величини літерне позначення потрібно виконувати напівгрубим шрифтом, наприклад:

\vec{H} — вектор напруженості магнітного поля.

Замість позначення напівгрубим шрифтом допускається ставити зверху літерного позначення величини стрілку, наприклад:

\vec{H} — вектор напруженості магнітного поля.

1.4 Для зазначення тензорного характеру величини її літерне позначення береться в круглі дужки, наприклад:

(μ_r) — тензор відносної магнітної проникності.

1.5 Величини, які змінюються у часі, позначаються одним із способів, поданих у табл. 1.

Таблиця 1

Позначення змінних у часі величин

Назва величини	Спосіб позначення величини		
	1	2	3

Позначення миттєвих значень величин

Миттєве значення	$X, X(t)$	$x, x(t)$	—
Абсолютне миттєве значення	$ X $	$ x $	—
Максимальне значення	X_m, \hat{X}	x_m, \hat{x}	—
Значення додатнього піка*	$X_{mm}, \hat{\hat{X}}$	$x_{mm}, \hat{\hat{x}}$	—
Мінімальне значення	X_{min}, \check{X}	x_{min}, \check{x}	—
Значення від'ємного піка**	$X_v, \check{\check{X}}$	$x_v, \check{\check{x}}$	—
Значення різниці додатнього і від'ємного піків	$X_z, \hat{\check{X}}$	$x_z, \hat{\check{x}}$	—

Позначення середніх значень величин

Середнє арифметичне значення	\bar{X}, \bar{X}	\bar{x}, \bar{x}_a	—
Середнє квадратичне (дійове) значення	\bar{X}, \bar{X}_q	\bar{x}, \bar{x}_q	—
Середнє геометричне значення	\bar{X}_g	\bar{x}_g	—
Середнє гармонічне значення	\bar{X}_h	\bar{x}_h	—
Середнє абсолютне значення	$ \bar{X} , X_r$	$ \bar{x} , x_r$	—

Позначення величин, які входять у складну величину

Стала складова	X_0, X_{-}	—	—
----------------	--------------	---	---

Закінчення таблиці 1

Назва величини	Спосіб позначення величини		
	1	2	3

Лінійна складова	X_a, X	—	—
Повільнозмінна складова періодична та неперіодична	X_b, X_n	—	—

Позначення миттєвих та середніх значень складової

Максимальне значення змінної складової	$X_{a,m}, \hat{X}_a$	—	—
Значення додатнього піка змінної складової	$X_{a,mm}, \hat{X}_a$	—	—
Середнє абсолютне значення змінної складової	$X_{a,r}, \bar{X}_a $	—	—

Позначення, що стосується n -го члена ряду Фур'є

Миттєве значення	X_n	n_x	n_x
Амплітуда	X_{nm}, X_n	n_{xm}, n_x	n_{xm}, \hat{n}_x
Середнє квадратичне значення	X_n	${}^n X$	${}^n X_q$

* Якщо x має одне максимальне значення на розглядуваному інтервалі, то значення додатнього піка може бути позначено x_m або \hat{x} .

** Якщо x має одне мінімальне значення на розглядуваному інтервалі, то значення від'ємного піка може бути позначено x_{min} , \hat{x} або x_y .

Примітки:

1. У позначенні середніх величин, якщо мала літера x означає миттєве значення, то велика літера X — інтегроване і, отже, деяке середнє значення.
2. У позначенні величин, які входять у складну величину, a і b використані для прикладу.
3. У позначенні миттєвих чи середніх значень складової індекси, які означають її миттєве чи середнє значення, ставлять після індексів, що визначають складову.

С. 4 ДСТУ 3120—95

Для позначення змінюваного середнього значення до символу середнього значення додають позначення (t) . Наприклад, для змінюваного середнього го арифметичного значення:

$$\bar{X}_{(t)} = \frac{1}{\Delta t} \int_t^{t+\Delta t} x(t) dt ;$$

для змінюваного середнього квадратичного значення:

$$X_{(t)} = \sqrt{\frac{1}{\Delta t} \int_t^{t+\Delta t} x^2(t) dt} .$$

1.6 Операторні величини слід позначати на зразок $I(\bar{p})$ чи $I(\bar{\omega})$ — операторний струм.

1.7 Комплексні величини, які змінюються за синусоїдним законом, позначають, як подано в табл. 2.

Таблиця 2

Позначення змінних за синусоїдним законом комплексних величин

Назва величини	Позначення	
	основне	запасне
Дійсна частина	X'	ReX
Уявна частина	X''	ImX
Комплексна величина	$\underline{X} = X' + jX''$ $\underline{X} = X e^{j\varphi} = X \exp j\varphi$	$X = ReX + jImX$ $X = X e^{j\varphi} =$ $= X \exp j\varphi$
	$\underline{X} = X \perp \varphi$	$X = X \perp \varphi$
Спряжена комплексна величина	$\underline{X}'' = X' - jX''$	$X'' = ReX - jImX$

2 ЛІТЕРНІ ПОЗНАЧЕННЯ ВЕЛИЧИН

2.1 Літерні позначення основних електричних і магнітних величин у галузі електротехніки потрібно подавати відповідно до зазначених у табл.3

2.2 Літерні позначення фізичних величин, що стосуються інших галузей знань, але можуть використовуватись і в електротехніці (далі — додаткових величин), наведено в обов'язковому Додатку 1.

2.3 Позначення деяких констант, що можуть використовуватись в електротехніці, наведено в обов'язковому Додатку 2.

Таблиця 3

Літерні позначення основних електричних і магнітних величин

Назва величини	Позначення		Примітка
	головне	запасне	
1. Вектор Пойнтінга	S	Π	Коли виникає необхідність відрізнити позначення вектора Пойнтінга від позначення площі, використовують запасне позначення Π
2. Відношення кількостей витків двох котушок	n	q	
3. Відношення елементарної частки гіромагнітне	γ	—	
4. Густина електричного заряду лінійна	τ	—	
5. Густина електричного заряду об'ємна	ρ	—	
Густина електричного заряду поверхнева	σ	—	
7. Густина струму	J	—	
8. Густина струму лінійна	A	—	
9. Дезакомодація початкової магнітної проникності	D	—	
10. Декремент загасання коливань електричної чи магнітної величини логарифмічний	θ	—	
11. Довжина електромагнітної хвилі	λ	—	
12. Добротність	Q	—	

Назва величини	Позначення		Примітка
	голове	запасне	
13. Енергія електромагнітна	W	—	
14. Енергія електромагнітна питома	ω	—	
15. Ємність енергетична хімічного джерела струму	C	W	
16. Ємність електрична	C	—	
17. Заряд електричний	Q	—	
18. Заряд електрона	e	—	
19. Зміщення електричне	D	—	
20. Зсув фаз між напругою та струмом	φ	—	
21. Індуктивність взаємна	M	L_{mn}	
22. Індуктивність власна	L	—	
23. Індукція магнітна	B	—	
24. Кількість витів	N	w	Коли виникає необхідність відрізнити позначення кількості витків від позначення, наприклад, кількості провідників, використання позначення w обов'язкове
25. Кількість пар полюсів	p	—	
26. Кількість фаз багатофазної системи кЛ	m	—	
27. Ковзання	s	—	

Продовження таблиці 3

Назва величини	Позначення		Примітка
	головне	запасне	
Коефіцієнт відбиття	ρ	—	
29 Коефіцієнт втрат	d	—	
30. Коефіцієнт дезакомодації початкової магнітної проникності	D_p	—	
31. Коефіцієнт загасання	δ	—	Вимірюється в секундах у мінус першому ступені
32. Коефіцієнт зв'язку	k	ω	
33 Коефіцієнт магнітного розсіювання	σ	—	$\sigma = 1 - k^2$, де k — коефіцієнт зв'язку
34. Коефіцієнт магнітострикції	λ	—	
35. Коефіцієнт нестабільності магнітної величини	I	—	Наприклад: $I = \frac{\mu_{r2} - \mu_{r1}}{\mu_{r1}}$
36. Коефіцієнт опуклості гістерезисної петлі	γ_1	—	$\gamma_1 = \frac{S}{4 B_{\max} H_{\max}}$ де S — площа гістерезисної петлі з врахуванням масштабів індукції та напруженості поля
37. Коефіцієнт опуклості кривої розмагнічування	γ	—	
38. Коефіцієнт послаблення	α	—	Вимірюється у метрах у мінус першому ступені

Назва величини	Позначення		Примітка
	головне	запасне	
39. Коефіцієнт потужності	λ	—	За синусоїдних напруги та струму $\lambda = \cos \varphi$
40. Коефіцієнт потужності за синусоїдної напруги та струму	cos φ	—	
41. Коефіцієнт поширення	γ	—	
42. Коефіцієнт розмагнічування	N	—	
43. Коефіцієнт спотворення форми кривої електричної чи магнітної величини	d	k	
44. Коефіцієнт температурний електричної чи магнітної величини	α	—	
45. Коефіцієнт трансформації	n	—	
46. Коефіцієнт трансформації трансформатора напруги	K	K_U	
47. Коефіцієнт трансформації трансформатора струму	K	K_I	
48. Коефіцієнт фази	β	—	
49. Кут втрат	δ	—	
50. Магнетон Бора	μ_B	—	
51. Магнітна поляризація	B_i, J	—	$B_i = B - \mu_0 J$
52. Момент магнітний	m	—	
53. Момент магнітний магнітного диполя	j	—	$j = \mu_0 I l$

Продовження таблиці 3

Назва величини	Позначення		Примітка
	головне	запасне	
54. Момент електричний електричного диполя	p	—	
55. Намагніченість	M	—	
56. Напруга електрична	U	—	
57. Напруженість електричного поля	E	—	
58. Наелектризованість	E_i	K_i	$\vec{E}_i = (\vec{D}/\epsilon_0) - \vec{E}$
59. Напруженість магнітного поля	H	—	
60. Опір електричний: опір електричний постійному струмові, резистанс	R	r	
61. Опір електричний питомий, резистанс питомий	ρ	—	
62. Опір електричний повний, імпеданс	Z	—	
63. Опір електричний реактивний, реактанс	X	x	
64. Опір магнітний	R_m	r_m	
65. Період коливань електричної чи магнітної величини	T	—	
66. Поляризованість	P	—	
67. Поляризація електрична	P	D_i	$P = D - \epsilon_0 E$
68. Потенціал електричний	V	φ	
69. Потенціал магнітний векторний	\vec{A}	—	
70. Потенціал магнітний скалярний	V_m	φ_m	

Назва величини	Позначення		Примітка
	головне	запасне	
71. Потік електричного зміщення	Ψ	—	
72. Потік магнітний	Φ	—	
73. Потокозчеплення	Ψ	—	
74. Потужність; потужність активна	P	—	
75. Потужність питома	p	—	
76. Потужність повна	S	P_S	
77. Потужність реактивна	Q	P_Q	
78. Провідність електрична активна, кондуктанс	G	—	$G = \frac{1}{R}$
79. Провідність електрична питома, кондуктанс питомий	γ	σ	
80. Провідність електрична повна, адмітанс	Y	—	
81. Провідність реактивна, сусцептанс	B	b	
82. Провідність магнітна	Λ	—	
83*. Проникність діелектрична абсолютна	ϵ_0	ϵ	
84. Проникність діелектрична відносна	ϵ_r	—	
85*. Проникність магнітна абсолютна	μ_0	μ	
86. Проникність магнітна відносна	μ_r	—	
87. Різниця електричних потенціалів	U	—	

Продовження таблиці 3

Назва величини	Позначення		Примітка
	головне	запасне	
88. Різниця магнітних скалярних потенціалів	U_m	—	
89. Сила електрорушійна ω	E	—	
90. Сила коерцитивна	H_c	—	
91. Сила магніторушійна по замкненому контуру	F	F_m	
92. Сприйнятність діелектрична	χ, χ_e	χ'	$\chi \neq \chi', \chi \neq 1$
93*. Сприйнятність діелектрична абсолютна	χ_a	χ	
94. Сприйнятність діелектрична відносна	χ_r	—	
95. Сприйнятність магнітна	κ	χ_m	
96. Стала електрична	ϵ_0	—	
97. Стала магнітна	μ_0	—	
98. Стала передачі чотириполюсника	Γ	—	
99. Стала послаблення чотириполюсника	A	—	
100. Стала фази чотириполюсника $\alpha \beta$	B	—	
101. Стала часу електричного кола	τ	T	
102. Струм, сила струму	I	—	
103. Струм сумарний, сила струму сумарного	Θ	—	
104. Функція передатна	H	T	

Назва величини	Позначення		Примітка
	голов- не	запас- не	
105. Частота коливань електричної чи магнітної величини	f	ν	
106. Частота коливань електричної чи магнітної величини кутова	ω	Ω	
107. Швидкість поширення електромагнітних хвиль	c	—	
108. Швидкість поширення електромагнітних хвиль у вакуумі	c_0	—	

* Запасні позначення χ , ϵ , μ є обов'язковими в технічній документації і літературі, спеціально призначеній для іншомовних країн.

Примітки:

1. У таблиці не відображено векторний і тензорний характер величин, а також їхній комплексний вигляд, які слід позначати за правилами, наведеними в пп. 1.3, 1.4, 1.7.

2. Запасні позначення, наведені в табл.3, пишуть, якщо головні позначення використати неможливо, наприклад, коли виникають непорозуміння внаслідок позначення різних величин тією самою літерою.

3 ІНДЕКСИ ПРИ ЛІТЕРНИХ ПОЗНАЧЕННЯХ ВЕЛИЧИН

3.1. Математичні символи, цифри, знаки та літери латинської, грецької та української абеток, вжиті як індекси основних величин, мають відповідати наведеному у табл. 4.

Математичні символи, цифри, знаки та літери, вжиті як індекси додаткових понять, мають відповідати наведеному у обов'язковому Додатку 3.

3.2. Використання в індексах літер латинської абетки є обов'язковим у технічній документації і літературі, призначених для іншомовних країн.

3.3. Не можна використовувати поруч у тексті однакові індекси для позначення різних величин; у таких випадках необхідно вживати запасні індекси, подані в табл. 4.

3.4. Для відображення за допомогою індексів зв'язку між величинами вживають індекси відповідних позначень із табл. 3, наприклад, x_L — індуктивний опір, реактанс.

3.5. Правила запису індексів наведено в довідковому Додатку 4.

Таблиця 4

Індекси при літерних позначеннях основних величин

Елемент назви величини, позначеної індексом	Індекс, записаний				Приклад використання індексу
	літерами латин- ської та грецької абеток		літерами україн- ської абетки	симво- лами, цифра- ми, зна- ками	
	Голов- на фор- ма	Запас- на фор- ма			
1. Абсолютний	<i>a</i>	<i>abs</i>	абс		
2. Амплітудний, амплітудне значен- ня	<i>m</i>	<i>a</i>			I_m — амплітудне значення струму; μ_r, a — проникність магнітна відносна амплітудна Примітка. Для магнітної проникності рекомендується використовувати запасну форму індексу
3. Анізотропний; той, що стосується магнітної анізотропії	<i>an</i>	—	ан		K_{an}, K_{an} — константа магнітної анізотропії
4. Асинхронний	<i>as</i>	<i>asyn</i>	ас	—	
5. Базове значення	—	—	б	0*	
6. Безгістерезисний	<i>ah</i>	—	бг	—	$\mu_r, ah; \mu_r, bg$ — проникність безгістерезисна відносна
7. Взаємний	<i>m</i>	<i>mut</i>	вз	—	$Y_m; Y_{вз}$ — провідність взаємна
8. Витікання	<i>d</i>	<i>diss</i>	вит	—	$I_d; I_{вит}$ — струм витікання
9. Вихідний	<i>ex</i>	—	вих		

* Нуль, а не літера «О».

Елемент назви величини, позначеної індексом	Індекс, записаний				Приклад використання індексу
	літерами латин- ської та грецької абеток		літерами україн- ської абетки	симво- лами, цифра- ми, зна- ками	
	Голов- на фор- ма	Запас- на фор- ма			
10. Вихровий	<i>F</i>	—	вхр	—	$d_f, d_{вхр}$ — коефіцієнт втрат на вихрові струми
11. Віднесений до базового значення	—	—	—	★	$a_{\star} = \frac{a}{a_0} = \frac{a}{a_b}$
12. Відносний	<i>r</i>	<i>rel</i>	—	—	μ_r — проникність магнітна відносна
13. Внутрішній	<i>i</i>	<i>int</i>	вн	—	$B_i; B_{вн}$ — індукція магнітна внутрішня
14. Вторинний	<i>s</i>	<i>sec</i>	—	2	
15. Втрати	<i>d</i>	<i>diss</i>	вт	—	$R_d; R_{вт}$ — опір втрат
16. Вхідний	<i>in</i>	—	вх	—	
17. Гармоніка 1-а	—	—	—	1; (1)	
18. Гармоніка <i>n</i> -а	—	—	—	<i>n</i> ; (<i>n</i>)	де <i>n</i> — число
19. Гістерезисний	<i>h</i>	<i>his</i>	г	—	$d_h; d_r$ — коефіцієнт втрат на гістерезис
20. Дійове значення	<i>eff</i>	—	д	—	
21. Динамічний	<i>d</i>	<i>dyn</i>	дин	—	$C_d; C_{дин}$ — ємність динамічна
22. Диференціальний	<i>d</i>	—	диф	—	$L_d; L_{диф}$ — індуктивність диференціальна

Продовження таблиці 4

Елемент назви величини, означеної індексом	Індекс, записаний				Приклад використання індексу
	літерами латин- ської та грецької абеток		літерами україн- ської абетки	Симво- лами, цифра- ми, зна- ками	
	Голов- на фор- ма	Запас- на фор- ма			
23. Додатковий	<i>a</i>	<i>ad</i>	Д	—	$R_a; R_d$ — опір додат- ковий
24. Еквівалентний	<i>e</i>	<i>eq</i>	ек	—	
25. Електричний	<i>e</i>	<i>el</i>	е	—	W_e — енергія електрична
26. Енергетичний	<i>e</i>	<i>en</i>	ен		
27. Ефективний (не в розумінні се- реднього квад- ратичного значення)	<i>e</i>	<i>ef</i>	еф		$\mu_{r,e}; \mu_{r,ef}$ — проник- ність магнітна ефек- тивна відносна
28. Зовнішній	<i>e</i>	<i>ext</i>	звш		$H_e; H_{звш}$ — напруже- ність зовнішнього магнітного поля
29. Земля; той, що стосується Землі	<i>t</i>	<i>ter</i>	ЗМ	—	$H_t; H_{ЗМ}$ — напру- женість магнітного поля Землі
30. Змінюваний	<i>v</i>	<i>var</i>	з	—	
31. Змінний	<i>a</i>	<i>alt</i>	—	~	I_{-} — струм змінний
32. Залишковий	<i>r</i>	<i>rst</i>	—	—	B_r — індукція маг- нітна залишкова; d_r — коефіцієнт за- лишкових втрат, $P_{d,r}$ — потужність залишкових втрат

Елемент назви величини, позначеної індексом	Індекс, записаний				Приклад використання індексу
	літерами латин- ської та грецької абеток		літерами україн- ської абетки	симво- лами, цифра- ми, зна- ками	
	Голов- на фор- ма	Запас- на фор- ма			
33. Імпульсний	<i>p</i>	<i>pul</i>	і	—	Y_p ; Y_i — провідність електрична імпуль- сна
34. Індукований	<i>i</i>	<i>ind</i>	інд	—	
35. Квадратний	—	—	—	□	$k_{\square h}$ — коефіцієнт квадратності гісте- резисної петлі
36. Кінцевий, оста- точний	<i>f</i>	<i>fn</i>	фн	—	
37. Короткого замикання	<i>k</i>	<i>cc</i>	к	—	R_k ; R_k — опір корот- кого замикання
38. Критичний	<i>c</i>	<i>cr</i>	кр	—	
39. Магнітний	<i>m</i>	<i>mag</i>	м	—	W_m ; W_M — енергія магнітна; N_m ; N_M — коефіцієнт розмаг- нічування постійно- го магніту
40. Максимальне значення	<i>max</i>	—	—	—	B_{max} — магнітна ін- дукція, яка відпові- дає вершині даної гістерезисної петлі
41. Механічний	<i>m</i>	<i>mes</i>	мх	—	
42. Мінімальне зна- чення	<i>min</i>	—	—	—	

Продовження таблиці 4

Елемент назви величини, позначеної індексом	Індекс, записаний				Приклад використання індексу
	літерами латин- ської та грецької абеток		літерами україн- ської абетки	симво- лами, цифра- ми, зна- ками	
	Голов- на фор- ма	Запас- на фор- ма			
43. Миттєве значення	<i>i</i>	<i>inst</i>	МИТ	—	
44. Модуляція	<i>mod</i>	—	МОД	—	
45. Насичений	<i>s</i>	<i>sat</i>	—	—	M_s — намагніченість насичення
46. Нейтральний	<i>n</i>	<i>ntr</i>	НТ	—	M_n ; $M_{нт}$ — намагніченість у нейтральному перерізі
47. Нескінченний	—	—	—	∞	i_∞ — миттєве значення струму через нескінченно великий інтервал часу
48. Номінальний	<i>N</i>	<i>nom</i>	НОМ	—	
49. Нормальний, але не в гео- метричному розумінні	<i>n</i>	<i>norm</i>	Н	—	
50. Обернений	<i>rev</i>	—	ОБ	+	μ_r, rev ; $\mu_r, об$ — проникність відносна магнітна обернена
51. Об'ємний	<i>V</i>	—	—	—	λ_V — коефіцієнт об'ємної магнітостричії
52. Паралельний	<i>p</i>	<i>par</i>	—		
53. Первинний	<i>p</i>	<i>prim</i>	—	1	

Продовження таблиці 4

Елемент назви величини, позначеної індексом	Індекс, записаний				Приклад використання індексу
	літерами латин- ської та грецької абеток		літерами україн- ської абетки	симво- лами, цифра- ми, зна- ками	
	Голов- на фор- ма	Запас- на фор- ма			
54. Перехідний	<i>t</i>	<i>trt</i>	пер	—	i_t ; $i_{пер}$ — струм пе- рехідний
55. Поздовжній	<i>l</i>	<i>long</i>	пд	—	λ_l ; $\lambda_{пд}$ — коефіці- єнт поздовжньої маг- нітострижкції
56. Поздовжній для осей елект- ричних машин	<i>d</i>	—	—	—	
57. Поперечний	<i>t</i>	<i>tru</i>	пп	—	λ_t ; $\lambda_{пп}$ — коефі- цієнт поперечної магнітострижкції
58. Поперечний для осей електричних машин	<i>q</i>	<i>qua</i>	—	—	
59. Послідовний	<i>s</i>	<i>ser</i>	пос	—	
60. Постійний; сталий	—	—	—	—	I_{-} — струм постій- ний U_{-} — напруга ста- ла I_0 — постійна скла- дова періодичного струму
61. Початковий	<i>i</i>	<i>ini</i>	п	—	$\mu_{r, i}$; $\mu_{r, п}$ — про- никність магнітна по- чаткова відносна

Продовження таблиці 4

Елемент назви величини, позначеної індексом	Індекс, записаний				Приклад використання індексу
	літерами латин- ської та грецької абеток		літерами україн- ської абетки	симво- лами, цифра- ми, зна- ками	
	Голов- на фор- ма	Запас- на фор- ма			
62. Проміжок, який належить до магнітного кола	δ	—	—	—	$R_{m\delta}$ — опір магнітний повітряного проміжку
63. Прямокутний	—	—	—	□	k_{\square} — коефіцієнт прямокутності гістерезисної петлі
64. Пульсний	<i>p</i>	<i>pul</i>	пул	—	
65. Резонансний	<i>r</i>	<i>rsn</i>	рез	0*	$R_{рез}$ — резонансний опір f_0 — резонансна частота
66. Розсіяння	<i>d</i>	<i>diss</i>	роз	—	$L_d, L_{роз}$ — індуктивність розсіяння
67. Роторний	<i>r</i>	<i>rot</i>	р	—	
68. Середнє арифметичне значення	<i>ar</i>	—	ар	—	$\mu_r, \sigma_r, \mu_r, \sigma_r$ — проникність магнітна середня відносна
69. Середнє квадратичне значення (див. дійове значення)	—	—	—	—	
70. Синусоїдний	<i>sin</i>	—	—	—	
71. Синхронний	<i>s</i>	<i>syn</i>	синх	—	

* Нуль, а не літера «О».

Елемент назви величини, позначеної індексом	Індекс, записаний				Приклад використання індексу
	літерами латин- ської та грецької абеток		літерами україн- ської абетки	симво- лами, цифра- ми, зна- ками	
	Голов- на фор- ма	Запас- на фор- ма			
72. Складові симетричні несиметричної трифазної системи величин: нульова, пряма і зворотна	—	—	—	0, 1, 2	U_0, U_1, U_2 — відповідно нульова, пряма і зворотна складові трифазної несиметричної системи
73. Спотворення	<i>d</i>	<i>dist</i>	спт	—	
74. Стабільний, тривкий	<i>s</i>	<i>st</i>	стб	—	
75. Статичний	<i>s</i>	<i>stat</i>	ст	—	
76. Статорний	<i>s</i>	<i>str</i>	с	—	
77. Сумарний	Σ	<i>sum</i>	—	—	I_{Σ} — струм сумарний
78. Тангенційний	<i>t</i>	<i>tan</i>	—	—	
79. Термічний	<i>th</i>	<i>therm</i>	тер	—	
80. Тіло; той, що стосується тіла	<i>c</i>	<i>corp</i>	тл	—	$M_c, r, M_{тл}$, зап — намагніченість тіла залишкова
81. Усталений	<i>q</i>	<i>qu</i>	<i>y</i>	—	
82. Фази перша, друга, третя і нейтральний провід трифазної системи кіл	<i>A, B, C, N</i> —	—	—	—	$I_A; I_B; I_C; I_N$ — струми відповідно, у фазах <i>A, B, C</i> та у нейтральному проводі трифазної системи кіл

Закінчення таблиці 4

Елемент назви величини, позначеної індексом	Індекс, записаний				Приклад використання індексу
	літерами латин- ської та грецької абеток		літерами україн- ської абетки	симво- лами, цифра- ми, зна- ками	
	Голов- на фор- ма	Запас- на фор- ма			
83 Фази перша, друга, ..., n -а бага- тофазної (окрім трифазної) системи кіл	—	—	ξ —	1, 2, ..., n	$I_1; I_2; \dots; I_n$ — стру- ми відповідно 1-ї, 2-ї, ..., n -ї фази багато- фазної системи кіл
84. Фазовий, фазний	φ	—	Φ	—	
85. Характеристич- ний	c	ch	—	—	Z_c — опір чотири- полосника характе- ристичний
86. Хвильовий	c	—	$хв$	—	$Z_c, Z_{хв}$ — опір хви- льовий
87 Холостий хід	o	—	xx	—	R_o, R_{xx} — опір хо- лостого ходу
88 Часовий	t	—	—	—	

ЛІТЕРНІ ПОЗНАЧЕННЯ ДОДАТКОВИХ ВЕЛИЧИН

Назва величини	Позначення		Примітка
	головне	запасне	
Геометрія та кінематика			
1. Кут плоский	α, β, γ	—	Вживають також інші літери грецької абетки
2. Кут тілесний	Ω	ω	
3. Довжина	l	—	
4. Ширина	b	—	
5. Висота, глибина	h	—	
6. Товщина	d, δ	—	
7. Радіус, радіальна відстань	r	—	
8. Діаметр	d	—	
9. Довжина шляху, відрізок прямої	s	—	
10. Поверхня, площа поверхні	A	S	
11. Об'єм	V	—	
12. Час	t	—	
13. Період, тривалість періоду	T	—	
14. Частота обертання*	n	—	
15. Швидкість кутова*	ω	Ω	
16. Прискорення кутове	α	—	
17. Швидкість лінійна	v	—	
18. Прискорення лінійне	a	—	$a = dv / dt$

* Величини виражають той самий фізичний зміст, що й величини, які іноді називають «швидкість обертання», «кількість обертів за одиницю часу», «ротаційна швидкість». Величини 14 і 15 пов'язані співвідношенням $\omega = n \cdot 2\pi$.

Назва величини	Позначення		Примітка
	Продовження		
	головне	запасне	
19. Прискорення вільного падіння	g	—	Іноді називають «гравітаційне прискорення»
20. Коефіцієнт лінійного загасання	α	α	
Динаміка			
21. Маса	m	—	
22. Густина	ρ	—	Визначається як маса, поділена на об'єм
23. Кількість руху	p	—	Визначається як добуток маси на швидкість
24. Момент інерції	I, J	—	
25. Сила тяжіння (вага)	g	P, W	
26. Момент сили	M	—	
27. Момент торсіонний	T	—	
28. Тиск	p	—	
29. Робота	W	A	
30. Енергія	E, W	—	Рекомендується використовувати в термодинаміці для позначення внутрішньої енергії та енергії випромінювання абсолютно чорного тіла

Продовження

Назва величини	Позначення		Примітка
	головне	запасне	
31. Густина енергії (об'ємна)	w	—	
32. Коефіцієнт корисної дії	η	—	
Термодинаміка			
33. Абсолютна температура	θ	T	
34. Температура (за Цельсієм)	θ, Θ	t	
35. Кількість теплоти	Q	—	
36. Температурний коефіцієнт	α	—	
37. Теплопровідність	λ	k	
38. Теплоємність	C	—	
39. Питома теплоємність	c	—	Визначається як теплоємність, поділена на масу. Найменування «питома теплоємність» не використовується
Випромінення			
40. Енергія випромінення	Q, W	Q_0, U	
41. Потужність випромінення	Φ, P	Φ_0	
42. Інтенсивність випромінення	I	I_0	
43. Променистість	L	L_0	
44. Випромінення	M	M_0	
45. Опромінення	E	E_0	
Світло			
46. Сила світла	I	I_v	

Закінчення

Назва величини	Позначення		Примітка
	головне	запасне	
47. Світловий потік	Φ	Φ_V	
48. Світлова енергія	Q	Q_V	
49. Яскравість	L	L_V	
50. Світність	M	M_V	
51. Освітленість	E	E_V	



Примітка. Запасне позначення вживають у тих випадках, коли головне позначення можна переплутати з тією самою літерою, що стосується іншої величини.

ПОЗНАЧЕННЯ І ЗНАЧЕННЯ КОНСТАНТ

Назва константи*	Позначення	Значення	Примітка
1. Швидкість поширення електромагнітних хвиль у вакуумі	c_0	$(2,997925 \pm 0,000001) \times 10^8$ м/с	$\epsilon_0 \mu_0 = \frac{1}{c_0^2}$
2. Стандартне прискорення вільного падіння	g_n	9,80665 м/с ²	
3. Елементарний заряд	e	$(1,602192 \pm 0,000007) \times 10^{-19}$ Кл	
4. Стала Планка	h	$(6,62620 \pm 0,000005) \times 10^{-34}$ Дж·с $\hbar = \frac{h}{2\pi} =$ $(1,054592 \pm 0,000008) \times 10^{-34}$ Дж·с	
5. Стала Больцмана	k	$(1,38062 \pm 0,000006) \times 10^{-23}$ Дж/К	
6. Електрична стала	ϵ_0, ϵ_0	$(8,854185 \pm 0,000006) \times 10^{-12}$ Ф/м	$\epsilon_0 \mu_0 = \frac{1}{c_0^2}$
7. Магнітна стала	μ_0	$4\pi \times 10^{-7}$ Гн/м = $= 1,25664 \times 10^{-6}$ Гн/м	$\epsilon_0 \mu_0 = \frac{1}{c_0^2}$
8. Число Авогадро	N_A	$(6,02217 \pm 0,00012) \times 10^{23}$ моль ⁻¹	
9. Стала Фарадея	F	$(9,64867 \pm 0,00016) \times 10^4$ Кл/моль	$F = eN_A$
10. Маса електрона	m_e	$(9,10956 \pm 0,00005) \times 10^{-31}$ кг	
11. Магнетон Бора	μ_B	$(9,27410 \pm 0,00006) \times 10^{-24}$ Дж/Тл	

**МАТЕМАТИЧНІ СИМВОЛИ, ЦИФРИ, ЗНАКИ ТА ЛІТЕРИ
ДЛЯ ІНДЕКСІВ ДОДАТКОВИХ ПОНЯТЬ**

Назва поняття	Індекс	
	скорочена форма	розгорнена форма
Галузі науки чи техніки		
1. Хімічний	ch	chem
2. Намагнічувальний	m	mag
3. Візуальний	v	vis
4. Оптичний	opt	—
5. Акустичний	a	ac
6. Випромінювальний	r	rd
Вид значення величини		
7. Серединне	med	—
8. Мінімальне	min	—
9. Місцеве	l	loc
10. Довідкове, еталонне	ref.	—
11. Помилка, похибка	e	er
12. Відхилення	d	dev
13. Поправка	c	cor
Форма коливань, складові		
15. Сталий, постійний	—, 0	(0)
15. 1-а гармоніка (основна)	1	(1)
16. 2-а гармоніка	2	(2)
17. n-а гармоніка	n	(n)
18. Складова нульової послідовності	0	—
19. Складова прямої послідовності	1	—
20. Складова зворотної послідовності	2	—
21. Сигнал	s	sig
22. Демодуляція	dem	—
Зв'язок між величинами		
23. Результативний	r	rsd
24. Загальний	t	tot
25. Різниця	Δ , d	dif
26. Одночасний	sin	—

Назва поняття	Індекс	
	скорочена форма	розгорнена форма
27. Нижній, низький	b, i	inf
28. Верхній, високий	h, s	sup
29. Власний	p	prop
30. Прямий	d	dir
31. Непрямий	ind	indir
Геометричні умови		
32. Аксиальний	a	ax
33. Радіальний	r	rad
34. Квадратура (для фази)	q	qua
35. Перпендикулярний, нормальний	i, n	per
36. Сферичний	 , s	sph
37. Напівсферичний	 , h	hsph
38. Навколишній	a	amb
39. Зовнішній	e	ext
Ситуація, якої стосується значення		
40. Ідеальний	i	id
41. Нормальний (в розумінні «загальноприйняте значення» чи «стандартне значення»)	n	norm
42. Теоретичний	th	theor
43. Дійсний, істинний, реальний	r	re
44. Вимірний	m	mes
45. Експериментальний, дослідний	exp	—
46. Розрахунковий	c	calc
47. Кінцевий, остаточний	f	fin
48. Нескінченний	∞	—
49. Усталений режим, усталений стан	s, st	stat
50. Початковий	or	—
51. Дійсний	i	intr
52. Вакуум, порожнеча	O, v	vac
53. Регулярний, правильний	r	reg
54. Дифузний	d	dfu
55. Корисний	u	ut

Закінчення

Назва поняття	Індекс	
	скорочена форма	розгорнена форма
Кола		
56. Третинний	3	ter
57. Короткозамкнене коло	k	cc, sk
58. Розімкнене коло	O	oc
Напівпровідники та електронні лампи		
59. Анод	a	—
60. База	b	—
61. Колектор	c	—
62. Емітер	e	—
63. Нитка розжарювання	f	—
64. Сітка	g	gr
65. Затвор	g	gat
66. Катод	k	—
67. Витік	s	—
68. Стік	d	—

ПРАВИЛА ЗАПISУ ІНДЕКСІВ

1. Якщо у тексті різні величини позначено однаковими літерами або одну величину вживають у різних значеннях, то їх розрізняють за допомогою індексів.

2. Індеси розташовують нижче основи рядка справа від літерного позначення і, як правило, друкують дрібним шрифтом.

3. Індесами можуть бути цифри, математичні знаки і позначення, літери, літерні позначення величин та одиниць, літерні позначення хімічних елементів.

4. Числові індеси можуть позначати порядок, ступінь важливості, посилення, наприклад:

i_1, i_2, i_3 — перша, друга і третя гармонічні складові струму; струм у проводах 1, 2, 3; струм в одному і тому самому проводі у три різні моменти.
 R_{50} — опір за температури 50 °C.

Індекс 0 (нуль) використовують не лише як число, але й на позначення основного початкового чи умовного стану. Римські цифри як індеси допустимо вживати у виняткових випадках.

5. Якщо є декілька впорядкованих величин, які стосуються одного фізичного явища, то для розрізнювальних індесів доцільно вжити літеру, а не число. При цьому можна використовувати як великі, так і рядкові літери, однак останнім надають перевагу, наприклад:

Q_a, Q_b, Q_c — три різних електричних заряди.

6. Індекс може характеризувати використання позначення, а саме зазначати місце, момент часу, частину апарата чи його деталі, процес, речовину, певну галузь (електричну, механічну тощо), наприклад:

E_B — може означати напруженість електричного поля в точці B ;

U_{AB} — може означати різницю потенціалів між точками A і B .

7. Літерне позначення, вжите як індекс, має бути таким самим, що й у разі використання його як самостійного позначення, наприклад:

c — ємність конденсатора;

δ_c — кут втрат конденсатора, що має ємність c .

8. Літерні позначення хімічних елементів можна вживати як індеси, наприклад:

ρ_{Cu} — питомий опір міді (Cu).

9. Скорочення власних імен можна вживати як індеси, наприклад:

R_H — коефіцієнт Холла.

10. Скорочення деяких слів можна вживати як індеси, наприклад:

P_{\min} — мінімальне значення електричної потужності;

R_{eq} — еквівалентний опір.

11. Якщо в якомусь випадку неможливо підшукати латинські, грецькі чи інші загальнозживані слова, з яких можна утворити прийнятний індекс,

то можна користуватися довільно вибраними літерами чи цифрами. Краще у цьому випадку утворювати індекси зі слів, спільних для декількох мов.

12. Якщо індекс не досить зрозумілий, його значення потрібно пояснити у тексті. Наприклад, «i» (прямим шрифтом, не курсивом) може означати ідеальний, нижній, дійсний. Зрозуміліші довші індекси, такі як i_d — для ідеального, i_{nf} — для нижнього та i_{nr} — для дійсного.

13. Індекси — скорочення слів, крім власних імен, як правило записують рядковими літерами. Допускається вживати для певної величини як великі, так і рядкові літери. Наприклад, велику літеру можна вжити для загального значення даної величини, а рядкові літери — для її компонентів; в іншому контексті індекси з великими літерами можуть позначати зовнішні розміри, а індекси з рядковими — внутрішні.

14. Необхідно, у разі можливості, уникати утворення індексу, який має багато частин, тобто складного індексу. Коли він усе ж таки вживається, то його частини розміщують на одному рівні (лінії). Винятком є індекс, який складається з літери з індексом, наприклад: загальний символ температурного коефіцієнта (α) магнітного опору (R_m) можна написати як у формі α_{R_m} , так і α_{Rm} .

Різні частини одного складного індексу можна розділити невеликим інтервалом. Коми вживати не рекомендується. Частину індексу можна взяти у дужки. Доцільно частину індексу, що вказує на вид величини, ставити на початку, а частину, яка позначає спеціальні умови, — в кінці. Наприклад:

$R_{m \max}$ — максимальне значення магнітного опору

15. Щоб не утворювати складні індекси, іноді величину можна подавати як функцію, наприклад $W(Zh, -40^\circ\text{C})$ — енергетична ємність акумуляторної батареї для тригодинного заряду за температури мінус 40°C .

ЛІТЕРНІ ПОЗНАЧЕННЯ ВЕЛИЧИН,
РОЗТАШОВАНІ ЗА АБЕТКОВИМ ПОРЯДКОМ


Літерне позначення	Назва величини	Таблиця, пункт
Латинська абетка		
A	Густина струму лінійна	Табл. 3; 7
A	Поверхня, площа поверхні	Табл. (додаток 1); 10
A	Потенціал магнітний векторний	Табл. 3; 89
A	Робота	Табл. (додаток 1); 29
α	Коефіцієнт лінійного згасання	Табл. (додаток 1); 20
α	Прискорення (лінійне)	Табл. (додаток 1); 18
B	Індукція магнітна	Табл. 3; 23
B, b	Провідність реактивна	Табл. 3; 81
B _i , B _{вн}	Індукція магнітна внутрішня	Табл. 4; 13
B _{max}	Індукція магнітна, що відповідає вершині даної гістерезисної петлі	Табл. 4; 40
B _r	Індукція магнітна залишкова	Табл. 4; 32
b	Ширина	Табл. (додаток 1); 4
C	Ємність хімічного джерела струму енергетична	Табл. 3; 15
C	Ємність електрична	Табл. 3; 16
C	Теплоємність	Табл. (додаток 1); 38
C _d , C _{дин}	Ємність динамічна	Табл. 4; 21
c	Швидкість поширення електромагнітних хвиль	Табл. 3; 107
c	Питома теплоємність	Табл. (додаток 1); 39
c ₀	Швидкість поширення електромагнітних хвиль у вакуумі	Табл. (додаток 2); 1
cos φ	Коефіцієнт потужності за синусоїдних напруги та струму	Табл. 3; 40
D	Деакомодация початкової магнітної проникності	Табл. 3; 9
D	Зміщення електричне	Табл. 3; 19
D _F	Коефіцієнт деакомодации початкової магнітної проникності	Табл. 3; 30
D _i	Електрична поляризація	Табл. 3; 67
d	Діаметр	Табл. (додаток 1); 8

Продовження

Літерне позначення	Назва величини	Таблиця, пункт
\sqrt{d}	Коефіцієнт спотворення форми кри- електричної та магнітної величини	
d	Коефіцієнт втрат	Табл. 3; 43
d	Товщина	Табл. 3; 29
$d_F, d_{\text{вхр}}$	Коефіцієнт втрат на вихрові струми	Табл. (додаток 1); 41
d_h, d_f	Коефіцієнт втрат на гістерезис	Табл. 4; 10
d_r	Коефіцієнт залишкових втрат	Табл. 4; 19
E	Напруженість електричного поля	Табл. 3; 32
E	Енергія	Табл. 3; 57
E, E_0	Опромінення	Табл. (додаток 1); 30
E	Освітленість	Табл. (додаток 1); 45
E	Сила електрорушійна	Табл. (додаток 1); 51
E_i	Наелектризованість	Табл. 3; 85
E_V	Освітленість	Табл. 3; 58
e	Заряд електрона	Табл. (додаток 1); 51
F	Сила магніторушійна по замкнутому контуру	Табл. 3; 18
f	Частота коливань електричної чи ма- гнітної величини	Табл. 3; 91
f_0	Резонансна частота	Табл. 3, 106
g	Провідність електрична активна	Табл. 4; 65
g	Сила тяжіння (вага)	Табл. 3; 74
g	Провідність електрична активна	Табл. (додаток 1); 25
g	Прискорення вільного падіння	Табл. 3; 78
H	Напруженість магнітного поля	Табл. (додаток 1); 19
H	Функція передатна	Табл. 3; 59
H	Вектор напруженості магнітного поля	Табл. 3; 104
$H_{\text{св}}$	Сила коерцитивна	П. 1.3
$H_e; H_{\text{звн}}$	Напруженість зовнішнього магнітного поля	Табл. 3; 90
$H_f; H_{\text{зм}}$	Напруженість магнітного поля Землі	Табл. 4; 28
\vec{H}	Вектор напруженості магнітного поля	Табл. 4; 29
h	Висота, глибина	П. 1.3
I	Момент інерції	Табл. (додаток 1); 5
I	Інтенсивність випромінення	Табл. (додаток 1); 24
I	Коефіцієнт нестабільності магнітної величини	Табл. (додаток 1); 42
I	Сила світла	Табл. 3; 35
I	Струм, сила струму	Табл. (додаток 1); 46
		Табл. 3; 102

Літерне позначення	Назва величини	Таблиця, пункт
I_m	Значення амплітудне сили струму	Табл. 4; 2
I_0	Складова періодичного струму постійна	Табл. 4; 60
$I_A; I_B; I_C;$	Струми відповідно у фазах A, B, C та у	
I_N	нейтральному проводі трифазної системи кіл	Табл. 4; 82
$I_d; I_{вит}$	Струм витікання	Табл. 4; 8
I_Σ	Струм сумарний	Табл. 4; 77
$I(\vec{p}), I(\vec{s})$	Струм операторний	П.1.6
I_V	Сила світла	Табл. (додаток 1); 48
I_1, I_2, \dots, I_n	Струми відповідно в 1-й, 2-й, ... n -й фазах багатофазної (окрім трифазної) системи кіл	Табл. 4; 83
I_-	Струм змінний	Табл. 4; 31
I_+	Струм постійний	Табл. 4; 60
$i_t; i_{пер}$	Струм перехідний	Табл. 4; 54
i_∞	Значення струму миттєве через нескінченно великий інтервал часу	Табл. 4; 46
J	Магнітна поляризація	Табл. 3; 51
J	Момент інерції	Табл. (додаток 1); 24
J	Момент магнітний магнітного діполя	Табл. 3; 53
J	Густина струму	Табл. 3; 7
K, K_U	Коефіцієнт трансформації трансформатора напруги	Табл. 3; 46
K_I	Коефіцієнт трансформації трансформатора струму	Табл. 3; 47
k_i	Наелектризованість	Табл. 3; 57
k	Коефіцієнт спотворення форми кривої електричної чи магнітної величини	Табл. 3; 43
k	Коефіцієнт зв'язку	Табл. 3; 32
k	Теплопровідність	Табл. (додаток 1); 37
$k_{ан}; k_{ан}$	Константа магнітної анізотропії	Табл. 4; 3
$k_{\square h}$	Коефіцієнт квадратності гістерезисної петлі	Табл. 4; 35
$k_{\square h}$	Коефіцієнт прямокутності гістерезисної петлі	Табл. 4; 63
L	Індуктивність власна	Табл. 3; 22
L	Променистість	Табл. (додаток 1); 43
L, L_V	Яскравість	Табл. (додаток 1); 49
$L_d, L_{диф}$	Індуктивність диференціальна	Табл. 4; 22

Продовження

Літерне позначення	Назва величини	Таблиця, пункт
$L_d, L_{роз}$	Індуктивність розсіяння	Табл. 4; 66
	Променистість	Табл. (додаток 1); 43
L_{mn}	Індуктивність взаємна	Табл. 3; 21
l	Довжина	Табл. (додаток 1); 3
M	Індуктивність взаємна	Табл. 3; 21
M	Намагніченість	Табл. 3; 53
M	Момент сили	Табл. (додаток 1); 26
M, M_a	Випромінення	Табл. (додаток 1); 44
M, M_v	Світність	Табл. (додаток 1); 50
$M_n, M_{нт}$	Намагніченість у нейтральному перерізі	Табл. 4; 46
$M_{с,г}$	Намагніченість тіла залишкова	Табл. 4; 80
$M_{тл, зал}$		
M_s	Намагніченість насичення	Табл. 4; 45
m	Момент магнітний	Табл. 3; 52
m	Кількість фаз багатофазної системи кіл	Табл. 3; 26
m	Маса	Табл. (додаток 1); 21
N	Коефіцієнт розмагнічування	Табл. 3; 42
N	Кількість витків	Табл. 3; 24
$N_m; N_M$	Коефіцієнт розмагнічування постійного магніту	Табл. 4; 39
n	Коефіцієнт трансформації	Табл. 3; 45
	Відношення кількостей витків двох котушок	Табл. 3; 2
n	Частота обертання	Табл. (додаток 1); 14
P	Потужність	Табл. 3; 72
P	Потужність активна	Табл. 3; 74
P	Потужність випромінення	Табл. (додаток 1); 41
P	Поляризованість	Табл. 3; 66
P	Сила тяжіння (вага)	Табл. (додаток 1); 25
P	Електрична поляризація	Табл. 3; 67
$P_{d,r}$	Потужність залишкових втрат	Табл. 4; 32
P_Q	Потужність реактивна	Табл. 3; 77
P_S	Потужність повна	Табл. 3; 76
p	Тиск	Табл. (додаток 1); 28
p	Кількість руху	Табл. (додаток 1); 23
p	Момент електричного діполя електричний	Табл. 3; 54
p	Потужність питома	Табл. 3; 75
p	Кількість пар полюсів	Табл. 3; 25
Q	Добротність	Табл. 3; 12
Q	Заряд електричний	Табл. 3; 17



Літерне позначення	Назва величини	Таблиця, пункт
Q	Потужність реактивна	Табл. 3; 77
Q	Кількість теплоти	Табл. (додаток 1); 35
Q_e	Енергія випромінювання	Табл. (додаток 1); 40
Q, Q_v	Світлова енергія	Табл. (додаток 1); 41
q	Відношення кількостей витів двох котушок	Табл. 3; 2
R	Опір електричний; опір електричний постійному струмові, резистанс	Табл. 3; 60
$R_a; R_d$	Опір додатковий, реактанс додатковий	Табл. 4; 23
$R_d, R_{вт}$	Опір втрат	Табл. 4; 15
R_k, R_k	Опір короткого замикання	Табл. 4; 37
R_m	Опір магнітний	Табл. 3; 64
$R_{m,\delta}$	Опір магнітний повітряного проміжку	Табл. 4; 62
$R_{рез}$	Опір резонансний	Табл. 4; 66
$R_o; R_{ох}$	Опір холостого ходу	Табл. 4; 87
r	Опір електричний; опір електричний постійному струмові	Табл. 3; 60
r	Радіус, радіальна відстань	Табл. (додаток 1); 7
r_m	Опір магнітний	Табл. 3; 62
S	Вектор Пойнтинга	Табл. 3; 1
S	Потужність повна	Табл. 3; 76
s	Довжина шляху, відрізок прямої,	Табл. (додаток 1); 9
S	Поверхня, площа поверхні	Табл. (додаток 1); 10
s	Ковзання	Табл. 3; 27
T	Період, тривалість періоду	Табл. (додаток 1); 13
T	Торсіонний момент	Табл. (додаток 1); 27
T	Абсолютна температура	Табл. (додаток 1); 33
T	Період коливань електричної чи магнітної величини	Табл. 3; 65
T	Стала часу електричного кола	Табл. 3; 101
T	Функція передатна	Табл. 3; 104
t	Температура за Цельсієм	Табл. (додаток 1); 34
t	Час	Табл. (додаток 1); 12
U	Напруга електрична	Табл. 3; 56
U	Різниця електричних потенціалів	Табл. 3; 87
U	Енергія випромінювання	Табл. (додаток 1); 40
U_m	Різниця магнітних скалярних потенціалів	Табл. 3; 88
U_0, U_1, U_2	Складові симетричні несиметричної трифазної системи напруг. нульова, пряма та зворотна	Табл. 4; 72

Продовження

Літерне позначення	Назва величини	Таблиця, пункт
V	Об'єм	Табл. (додаток 1); 11
Φ	Потенціал електричний	Табл. 3; 68
V_m	Потенціал магнітний скалярний	Табл. 3; 70
v	Швидкість (лінійна)	Табл. (додаток 1); 17
W	Ємність енергетична хімічного джерела струму	Табл. 3; 15
W	Сила тяжіння (вага)	Табл. (додаток 1); 25
\mathcal{W}	Енергія випромінювання	Табл. (додаток 1); 40
W	Робота	Табл. (додаток 1); 29
W	Енергія	Табл. (додаток 1); 30
W	Енергія електромагнітна	Табл. 3; 13
W_m, W_M	Енергія магнітна	Табл. 4; 39
w	Густина енергії (об'ємна)	Табл. (додаток 1); 31
w	Кількість витків	Табл. 3; 24
w	Енергія електромагнітна питома	Табл. 3; 14
X, x	Опір електричний реактивний	Табл. 3; 63
Y	Провідність електрична повна	Табл. 3; 80
Y_m, Y_{Σ}	Провідність електрична взаємна	Табл. 4; 7
Y_p, Y_i	Провідність електрична імпульсна	Табл. 4; 33
Z	Опір електричний повний	Табл. 3; 62
Z_c	Опір чотириполюсника характеристичний	Табл. 4; 85
Z_{Σ}	Опір хвильовий	Табл. 4; 86
Грецька абетка		
A	Стала послаблення чотириполюсника	Табл. 3; 99
α	Коефіцієнт послаблення	Табл. 3; 38
α	Коефіцієнт температурний електричної чи магнітної величини	Табл. 3; 44
α	Кут плоский	Табл. (додаток 1); 1
α	Прискорення кутове	Табл. (додаток 1); 16
α	Коефіцієнт лінійного загасання	Табл. (додаток 1); 20
α	Температурний коефіцієнт	Табл. (додаток 1); 36
B	Стала фази чотириполюсника	Табл. 3; 100
β	Коефіцієнт фази	Табл. 3; 48
β	Кут плоский	Табл. (додаток 1); 1
Γ	Стала передачі чотириполюсника	Табл. 3; 98
γ	Коефіцієнт поширення	Табл. 3; 41
γ	Відношення елементарної частки промагнітне	Табл. 3; 3

Літерне позначення	Назва величини	Таблиця, пункт
γ	Провідність електрична питома	Табл. 3; 79
γ_t	Коефіцієнт опуклості гістерезисної петлі	Табл. 3; 36
γ	Коефіцієнт опуклості кривої розмагнічення	Табл. 3; 37
γ	Кут плоский	Табл. (додаток 1); 1
δ	Товщина	Табл. (додаток 1); 6
δ	Коефіцієнт загасання	Табл. 3; 31
δ	Кут втра	Табл. 3; 49
ϵ_0	Стала електрична	Табл. 3; 96
ϵ, ϵ_a	Проникність діелектрична абсолютна	Табл. 3; 83
ϵ_r	Проникність діелектрична відносна	Табл. 3; 84
η	Коефіцієнт корисної дії	Табл. (додаток 1); 32
θ, Θ	Температура (за Цельсієм)	Табл. (додаток 1); 34
Θ	Струм сумарний	Табл. 3; 103
Θ	Абсолютна температура	Табл. (додаток 1); 31
θ	Декремент коливань електричної чи магнітної величини логарифмічний	Табл. 3; 10
α	Сприйнятність магнітна	Табл. 3; 95
α	Коефіцієнт зв'язку	Табл. 3; 32
Λ	Провідність магнітна	Табл. 3; 82
λ	Довжина електромагнітної хвилі	Табл. 3; 11
λ	Коефіцієнт магнітострикції	Табл. 3; 34
λ	Коефіцієнт потужності	Табл. 3; 39
λ	Теплопровідність	Табл. (додаток 1); 3
$\lambda_t, \lambda_{тп}$	Коефіцієнт поперечної магнітострикції	Табл. 4; 57
$\lambda_l, \lambda_{лд}$	Коефіцієнт поздовжньої магнітострикції	Табл. 4; 55
λ_v	Коефіцієнт об'ємної магнітострикції	Табл. 4; 51
μ_0	Стала магнітна	Табл. 3; 97
μ, μ_a	Проникність магнітна абсолютна	Табл. 3; 85
$\mu_r, \mu_r^s;$	Проникність магнітна середня відносна	Табл. 4; 68
μ_r, μ_r^c		
μ_B	Магнетон Бора	Табл. 3; 50
μ_r, μ	Проникність магнітна амплітудна відносна	Табл. 4; 2
$\mu_{r,e}; \mu_{r,ef}$	Проникність магнітна ефективна відносна	Табл. 4; 27
$\mu_r, \mu_{r,i};$	Проникність магнітна безгістерезисна	
μ_r, μ_r^b	відносна	Табл. 4; 6
$\mu_r, \mu_r^i; \mu_r, \mu_r^p$	Проникність магнітна початкова відносна	Табл. 4; 61
μ_r	Проникність магнітна відносна	Табл. 4; 12
$\mu_r, \mu_r^{ob}; \mu_r, \mu_r^{ob}$	Проникність магнітна обернена відносна	Табл. 4; 50
(μ_r)	Тензор відносної магнітної проникності	П.1.4

Продовження

Літерне позначення	Назва величини	Таблиця, пункт
ν	Частота коливань електричної чи магнітної величини	Табл. 3; 106
	Вектор Пойнтинга	Табл. 3; 1
ρ	Коефіцієнт відбиття	Табл. 3; 28
ρ	Густина	Табл. (додаток 1); 22
ρ	Густина електричного заряду об'ємна	Табл. 3; 5
ρ	Опір електричний питомий	Табл. 3; 61
σ	Коефіцієнт магнітного розсіяння	Табл. 3; 33
σ	Густина електричного заряду поверхнева	Табл. 3; 6
σ	Провідність електрична питома	Табл. 3; 79
τ	Стала часу електричного копа	Табл. 3; 101
τ	Густина електричного заряду лінійна	Табл. 3; 4
Φ, Φ_e	Потужність випромінення	Табл. (додаток 1); 41
Φ, Φ_v	Світловий потік	Табл. (додаток 1); 47
Φ	Потік магнітний	Табл. 3; 72
ϕ	Потенціал електричний	Табл. 3; 68
ϕ_m	Потенціал магнітний скалярний	Табл. 3; 70
ϕ	Зсув фаз між напругою та струмом	Табл. 3; 20
χ, χ_e	Сприйнятність діелектрична	Табл. 3; 92
χ, χ_a	Сприйнятність діелектрична абсолютна	Табл. 3; 93
χ_m	Сприйнятність магнітна	Табл. 3; 95
χ_r	Сприйнятність діелектрична відносна	Табл. 3; 94
	Потік електричного зміщення	Табл. 3; 71
Ψ	Потокозчеплення	Табл. 3; 69
$\Omega; \omega$	Частота коливань кутова електричної чи магнітної величини	Табл. 3; 106
Ω, ω	Кут тілесний	Табл. (додаток 1); 2
Ω, ω	Швидкість кутова	Табл. (додаток 1); 15

ІНФОРМАЦІЙНІ ДАНІ

1. РОЗРОБЛЕНО НУВО «Енергокомплекс»

ВНЕСЕНО УкрНДІСІ

РОЗРОБНИКИ: В. І. Сенько, Л. Р. Слободян, Л. І. Сенько, В. П. Різен, Л. М. Лебедєв, О. І. Соловей, М. М. Лебедєв

2. ЗАТВЕРДЖЕНО І ВВЕДЕНО В ДІЮ наказом Держстандарту України № 205 від 22 червня 1995 р.

3. Стандарт відповідає стандартам ІЕС 27—1, ІЕС 27—22, ГОСТ 1494—77

4. ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ

5. НОРМАТИВНО-ТЕХНІЧНІ ДОКУМЕНТИ, НА ЯКІ Є ПОСИЛАННЯ

Позначення НТД, на які є посилання	Номер пункту, підпункту
ГОСТ 1494—77	див. вступ

Редактор Н. Куземська
Технічний редактор О. Касіч
Коректор З. Конєва

Підписано до друку 20.05.96. Формат 60×84 1/16.
Ум.-друку арк. 2,32. Зам. 877. Ціна договірна.

Дільниця оперативного друку УкрНДІСІ
252006, Київ-6, вул. Горького, 174